

Osnovna šola Frana Kocbeka Gornji Grad
Kocbekova cesta 21
3342 Gornji Grad
Tel: (03) 839 12 40
E-pošta: sola.gornji-grad@guest.arnes.si

TURISTIČNA NALOGA

GORNJEGRAJSKA POEZIJA ZDRAVJA

Učenci:

Juš Mozgan, 9. r.
Kristjan Mayher, 9. r.
Janez Jan Štigic, 9. r.
Vid Kužnik, 9. r.
Liza Presečnik, 8. r.
Maša Ajnik, 8. r.
Žana Boršnak, 8. r.
Iza Zavolovšek, 8. r.

Mentorji:

Blanka Nerad, ravnateljica in učiteljica geografije in zgodovine
Alojzija Suhovršnik, socialna pedagoginja in učiteljica geografije
Tanja Mermal, svetovalna delavka

Gornji Grad, 2021/2022

Kazalo

1	UVOD	3
1.1	PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE	3
1.2	UPORABLJENE METODOLOGIJE IN RAZDELITEV DELA PRI IZDELAVI TURISTIČNE NALOGE	4
1.2.1	RAZDELITEV DELA	4
2	OSREDNJI DEL	5
2.1	TEORETIČNE OSNOVE	5
2.1.1	PREDSTAVITEV OBČINE	5
2.1.2	VODA IN NJEN POMEN	6
2.1.3	IZKORIŠČANJE IN PRIHODNOST VODE V GORNJEM GRADU	7
2.1.4	ZDRAVILNI ROMARSKI TURIZEM	7
2.1.5	VODA 902	9
2.1.6	ŽEGNANI STUDENEC V GORNJEM GRADU	10
2.1.7	SRNJAKOVE KOTLE	11
2.1.8	LOKALNI PRIDELOVALCI HRANE	12
2.2	ANKETE, INTERVJUJI IN ZGODBE LJUDI	12
2.2.1	POVZETEK ANKETE	12
2.2.2	POVZETEK POGOVORA Z ŽANOM ZAVOLOVŠKOM	13
2.3	PRIPRAVA TURISTIČNEGA PROIZVODA	14
2.3.1	KAKO DO IDEJE TURISTIČNEGA PROIZVODA?	14
2.3.2	POT – ZGODBA IZBIRE TURISTIČNEGA PROIZVODA	15
2.3.3	PRIPRAVA TURISTIČNEGA PROIZVODA	16
2.4	TRŽENJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	22
2.5	OGLAŠEVANJE in PROMOCIJA TURISTIČNEGA PROIZVODA	23
2.5.1	PLAN OGLAŠEVANJA	23
2.6	PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI	24
3	ZAKLJUČEK	24
4	VIRI IN LITERATURA	25
4.1	LITERATURA	25
4.2	INTERNETNI VIRI	25
4.3	PRILOGE	25

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV IZBRANE TEME IN STRUKTURA NALOGE

V letošnjem šolskem letu je v okviru festivala Turizmu pomaga lastna glava razpisana tema Voda in zdravilni turizem. Voda je čedalje pomembnejše bogastvo, pravijo, da je bogastvo 21. stoletja. Teme smo se učenci zelo razveselili, saj imamo srečo, da imamo v domačem kraju »super vodo«. Ker smo v lanske nalogi naredili turistični proizvod Modra voda, ki ga že tržimo, smo ga tudi letos vključili v naš projekt. K temu smo dodali še naravne danosti, kot so: čiste tekoče vode, tolmuni, gozdne poti, poti ob vodi, neokrnjeni gozdovi, mir brez motečih dejavnikov sodobnega časa in preproste domače jedi lokalnih pridelovalcev. Naredili smo dva turistična programa oz. proizvoda, ki ju tržimo skupaj z Modro vodo, ki je tudi naša šolska voda.

Kaj vse nas je pritegnilo k letošnji nalogi oz. temi?

- *Zanimalo nas je več o vodi.*
- *Tema o vodi in zdravilnem turizmu se nam je zdela zanimiva.*
- *Zdi se nam, da ima Gornji Grad velik potencial za turizem, npr. čist zrak, čiste vode ...*
- *Navdušila nas je ideja sošolca o hoji po čisti mrzli vodi sredi neokrnjene narave.*
- *Zdi se nam, da ima Gornji Grad veliko naravnih virov, ki so neokrnjeni in neizkoriščeni in še ne dovolj širše prepoznavni.*
- *Zanimala sta nas raziskovanje vodnega potenciala in kvaliteta voda v našem kraju.*
- *Turizem nas na splošno privlači, nekateri razmišljamo tudi o poklicni usmeritvi na tem področju.*
- *Zanima nas, kako bi tudi v našem kraju lahko izkoristili vodo na zdravilen način.*
- *Zasledili smo, da je v zadnjem času veliko govora o zdravilnih učinkih mrzle vode.*
- *Zdi se nam, da ima Gornji Grad velik potencial za turizem v bodočnosti: čisti zrak, čiste vode, obširni gozdovi Menine planine in okoliških hribov, oddaljenost od večjih mest in prometnih poti, prijazni ljudje, mir in dobra domača kulinarika.*
- *Razmišljal sem o izkoriščanju vode na najbolj zdrav in uporaben način.*
- *Naloga nam je omogočila, da sem spoznal veliko novega o mojem kraju.*
- *Želimo, da naš kraj predstavimo, saj je zelo zanimiv.*
- *Želimo, da se v kraju razvija »poseben« in ne množični turizem.*
- *Ker nekateri že nekaj let sodelujemo pri turistični nalogi, vemo, da je vedno zanimivo. Tudi letošnja tema nas je pritegnila. Mislimo, da Gornji Grad ne pride pogosto v ospredje, zato lahko tudi s tako nalogo povečamo njegovo prepoznavnost. Že od lani imamo našo šolsko vodo, kar bomo letos nadgradili z novimi idejami trženja.*
- *Za sodelovanje smo se odločili, ker želimo iz našega malega kraja iztržiti najboljše na več področjih.*
- *Želimo promovirati našo čisto vodo in našo šolsko vodo, ki jo polnijo v polnilnici Voda 902 na Črnivcu.*
- *Za trženje bi radi dodali še kak pomemben »lokalni proizvod«.*

Najbolje je, da se malo predstavimo s pesmijo:

Pesem o vodi

V Gornjem Gradu z vodo dobro preskrbljeni smo,
zelo pridno jo pijemo,
z vodo radi nazdravljamo,
z njo vrtove zalivamo.

Voda pomeni nam vse,
ker ne moremo biti brez nje,
Želimo, da ostane čista,
ker »trgovinska« ni ista.

Zato mladi tukaj smo,
da čisto vodo ohranimo,
za prihodnost nas skrbi,
zato pridružite se vsi.

Vemo, da svet naprej hiti,
za naravo nas premalo skrbi,
pomembno je ljudi ozavestiti,
da bi nam vsi prisluhnili.

1.2 UPORABLJENE METODOLOGIJE IN RAZDELITEV DELA PRI IZDELAVI TURISTIČNE NALOGE

- I. V teoretičnem delu naloge smo povzeli teoretična izhodišča, ki smo jih pridobili s študijem relevantne literature. Zbirali smo podatke in znanje o vodi in vodnih virih v ožjem in širšem okolju. Vključili smo ponudnika Vode 902. Pomagali smo si tudi s spletnimi stranmi.
- II. Empirični del naloge smo izvedli v več fazah.
- III. V prvi fazi smo za metodo zbiranja podatkov uporabili anketo. Anketo smo izvedli med prebivalci naše lokalne skupnosti in je vsebovala vprašanja o vodnih razmerah v domačem kraju ter zadovoljstvu z oskrbo z vodo. Izvedli smo tudi intervju.
- IV. Izvedli smo tematski dan Voda in zdravilni turizem in se povezali s projektom Pogum.
- V. V razgovorih z domačini ali na daljavo smo pridobivali ideje za trženje.
- VI. Razvijali smo idejo turističnega proizvoda Gornjegrajska poezija zdravja.
- VII. Pripravljali smo se na predstavitev na turistični tržnici.

1.2.1 RAZDELITEV DELA

Na začetku dela smo si razdelili delo in predvideli, kje vse bomo sodelovali. Vključili smo učence celotne šole, saj smo izvedli tematski dan na temo Voda in zdravilni turizem in delavnice v okviru projekta Pogum. Učence smo prosili, da so ustvarjali pesmi na temo vode.

Skupaj smo pripravili vprašanja za anketo. Za izvedbo ankete smo bili zadolženi vsi. Vsak je poskrbel, da je v svojem krogu pridobil nekaj anketirancev.

Vsak izmed nas je pregledal gradiva za teoretični del naloge in pripravil zapis te-teh.

Tudi za fotografske posnetke, povezane z našo nalogo, smo skrbeli vsi.

Ideje za turistični proizvod smo iskali vsi sodelujoči, nekaj idej smo dobili tudi z anketo.

Z različnimi pristopi in metodami smo nizali ideje, jih ustvarjali, dopolnjevali ali ovrgli. Pomagali smo si z risanjem, fotografiranjem, pogovori na daljavo, možganskimi nevihtami. Iskali smo

različne poti sodelovanja, spraševali smo domačine, svoje sorodnike in tiste, ki so nam bili dostopnejši.

Ugotovili smo, da se da marsikaj narediti tudi v okviru »koronsko« omejenih možnosti.

2 OSREDNJI DEL

2.1 TEORETIČNE OSNOVE

2.1.1 PREDSTAVITEV OBČINE

Gornji Grad je večje gručasto naselje v gornjem delu Zgornje Savinjske doline med planoto Menina planina na jugu in Rogačevo skupino (Veliki Rogatec, 1557 m) na severu. Nahajamo se 50 km severovzhodno (preko prelaza Črnivec, 902 m) od Ljubljane, 50 km severozahodno od Celja in 38 km zahodno od Velenja. Občino sestavlja več naselij. Gornji Grad obdajajo številni čudoviti vrhovi in planine. Lahko se podate na Lepenatko, Kašno planino, Rogatec ali Menino planino, katere najvišji vrh je Vivodnik (1508 m). Menina je znana po številnih kraških naravnih znamenitostih, kot sta zavarovano jezero Biba in kraško brezno Jespa. Sedež občine se od januarja 2021 nahaja na Kocbekovi cesti 23. Naša občina je ena od devetih občin v Zgornji Savinjski dolini. Spada tudi v Savinjsko statistično regijo. V občini prebiva približno 2500 prebivalcev. Površina cele občine znaša okoli 90,1 km².

Slika 1: Pogled na Gornji Grad z okoliških vzpetin

Slika 2: Gozdovi obkrožajo Gornji Grad.

V občini delujejo mnoga društva, ki krajanke povezujejo in omogočajo, da so ljudje aktivni na različnih področjih ter hkrati koristno zapolnjujejo prosti čas.

Med najpomembnejšimi so: planinsko društvo, turistično društvo, čebelarska družina, gobarsko društvo, Zavod Stanislava, Zavod Mesto na vasi ter več kulturnih, športnih in gasilskih društev. Še kako pomembno je, da omenjena društva v občini med seboj sodelujejo in se povezujejo ter da skupaj enotno predstavljajo območje, iz katerega prihajajo. Tovrstno sodelovanje je nujno za povezovanje ljudi in snovanje skupnih projektov, s katerimi želimo privabiti turista v naš kraj in občino ter mu tako ponuditi možnost spoznavati naravo, bogato zgodovino in kulturo, ki skupaj z ljudmi vsekakor predstavljajo izjemno bogastvo našega kraja, tega našega čudovitega koščka Slovenije, nad katerim mogočno bdi Speči menih.

Gornji Grad je še vedno najbolj prepoznaven po eni največjih katedral v Sloveniji, to je katedrali sv. Mohorja in Fortunata.

V letošnjem letu se je naša občina lotila priprave strategij turizma v Občini Gornji Grad in vse občane pozvala k aktivni vključitvi javnosti. Vključili smo se tudi mi s svojimi turističnimi proizvodi.

2.1.2 VODA IN NJEN POMEN

Zemljo zaradi prevladujočih vodnih površin pogosto imenujemo modri planet. Zaradi vode, ki gosti življenje, pa je Zemlja izjemna tudi v Osončju. Brez tekoče vode in zračnega sloja ali atmosfere, ki ga ohranja dovolj toplega in varuje pred prevelikim segrevanjem, ne bi bilo življenja na Zemlji.

Voda je naša osnovna potreba, brez nje ni življenja. Ne potrebujemo je samo ljudje, temveč tudi živali in rastline. Voda je v vsakdanjem življenju pomembna na mnogih področjih, kot so: obdelovanje površin, namakanje, oskrba s pitno vodo, turistične dejavnosti.

Zaradi velike količine padavin in njihove dokaj enakomerne razporeditve čez leto se slovensko vodovje polni in obnavlja. Slovenija ima pozitivno vodno bilanco (razmerje med količino padavin in »izgubljeno« vodo) in je bogata z vodami.

V zadnjih desetletjih spoznavamo, da obilje čiste vode ni brezmejno. Tudi v Sloveniji je namreč zaradi globalnega segrevanja ozračja vse več vremenskih dogodkov, na katere nismo dobro pripravljeni in povzročajo veliko gospodarsko in družbeno škodo.

Po navadi se šele ob pomanjkanju pitne vode zavemo, kako dragocena je. A kljub temu z njo še vedno ravnamo negospodarno in neodgovorno: uporabljamo jo za pranje avtomobilov, spiranje stranišč in namakanje vrtov. Za to bi lahko uporabili tudi deževnico. Tako pitno vodo marsikje »zlivamo stran«, medtem ko so ponekod še vedno območja, ki – predvsem poleti – čutijo pomanjkanje pitne vode. Vodo onesnažujemo tudi z odpadki in odplakami. Glavni

onesnaževalci so ljudje v naseljih in industrija s komunalnimi in z industrijskimi odpadki ter kmetijstvo z umetnimi gnojili in drugimi kemičnimi sredstvi.

2.1.3 IZKORIŠČANJE IN PRIHODNOST VODE V GORNJEM GRADU

Voda v Gornjem Gradu je kar čista, vendar bi lahko bila še bolj, če bi jo manj onesnaževali kmetje z gnojenjem travnikov in drugi prebivalci z odlaganjem odpadkov v naravo. Imamo pa to srečo, da v kraju ni veliko industrije, ki bi onesnaževala vodo. Čista voda v našem kraju je pomembna za okolje in zdravje ljudi.

V Gornjem Gradu imamo veliko vodnih virov, ki bi jih lahko bolje izkoristili.

Vodni vir v Lenartu bi lahko uporabili za vir pitne vode v naši občini, saj imamo sedaj ob večjih nalivih težave s pitno vodo, ker ta postane kalna. Izvir bi lahko tudi izkoristili za polnilnico vode, ker naj bi bila voda pri izviru zelo čista.

Uporaba novega vodnega vira bi bila smiselna tudi zaradi tega, ker je trenutni vodovod že zelo star. Vodovod je speljan po starih svinčenih ceveh, ki lahko zaradi starosti škodujejo našemu zdravju. Zato bi bilo potrebno vse cevi zamenjati z novimi cevmi, kar pa predstavlja velik strošek in krajša obdobja brez vode. S tem bi poskrbeli za kvalitetnejšo vodo.

Reko Dreto in pritoke bi lahko izkoristili za pridobivanje električne energije, saj bi na njih lahko postavili male hidroelektrarne.

Gornji Grad ni med turistično najbolj obiskanimi kraji. Obišče ga razmeroma malo turistov, ti pa si večinoma ogledajo katedralo sv. Mohorja in Fortunata, zato večina teh turistov ostane v našem kraju le en dan. Lahko bi izkoristili naše vodne vire in postavili turistične objekte, kjer bi turisti prenočili.

V Zgornjem Dolu se nahaja vrelec tople vode. Izkoristili bi ga lahko kot izvir vode, ki bi oskrbovala hotelski kompleks s toplicami oziroma velnes turizmom. Velnes je pojem, ki opredeljuje zdrav način življenja in na prvo mesto postavlja lastno odgovornost posameznika za svoje zdravje. Pojem velnes je močno povezan z zdravjem, saj zdravje obravnava s holističnega – celostnega vidika in ne zgolj z vidika telesne aktivnosti. Velnes predstavlja ravnovesje med telesnim, umskim in duševnim stanjem človeka. Ta ideja bi sicer zelo pospešila turizem v našem kraju, vendar pa bi vplivala tudi negativno na okolje. Število turistov bi se verjetno zelo povečalo, zato bi se povečalo tudi onesnaževanje okolja. Zato je mogoče boljša ideja gradnja brunaric ob reki Dreti. Brunarice so lahko narejene iz naravnih materialov, ki ne onesnažujejo okolja. Hkrati tudi ne bi bilo tako velikega navala turistov, zato bi se vsakemu turistu bolj posvetili in jih pogostili z našo lokalno hrano. So pa toplice boljša izbira z vidika obratovanja čez celo leto, kajti v reki Dreti se je mogoče kopati le poleti.

Iz napisanega lahko ugotovimo, da imamo v Gornjem Gradu še veliko možnosti za izkoriščanje vode v prihodnosti.

2.1.4 ZDRAVILNI ROMARSKI TURIZEM

Zdravje lahko ohranjamo ali pridobivamo na različne načine. V naših krajih so že v preteklosti poznali kraje ali točke, kjer so se dogajale čudežne ozdravitve. Okoli teh dogodkov so se spletile pripovedke, ki jih domačini poznajo še danes. Krajanje Nove Štife že dolgo živijo z romarsko tradicijo.

Eno bolj znanih »zdravilnih področij« je območje Metuljskega griča v Novi Štifi, kjer danes stoji cerkev Marije Zvezde. Sama cerkev je bila in je še danes pomembna romarska pot.

Nova Štifa je naselje v severnem delu osrednje Slovenije. Leži v čudovito lepem predgorju Savinjskih Alp, pod Menino planino, Lepenatko in Rogatcem v zgornjem delu Zadrebke doline. Le-ta se imenuje po reki Dreti, ki se pri Nazarjah kot desni pritok izlije v Savinjo. Zato sodi

Zadrečka dolina v območje večje Zgornje Savinjske doline. Čez prelaz Črnivec pridemo v Kamnik, od koder lahko nadaljujemo pot do Ljubljane. Torej je do samega središča Slovenije oddaljena le kakšno uro.

Prvo cerkev v Novi Štifti se postavili med letoma 1558–1560, ker so se tam zgodili razni čudeži. Imenovala se je "Nova ustanova". Prvotna cerkev je imela tri ladje, lepo izrezljan lesen strop in enajst oltarjev. Zunaj so jo krasile skrivnosti, slike rožnega venca. Imela je en zvonik in je bila zidana v gotsko-renesančnem slogu. Ta Marijina cerkev je bila do leta 1772 podružnica župnije Gornji Grad, nato je postala samostojna župnija. Po požaru leta 1850 so zgradili sedanjo cerkev, ki jo je leta 1854 posvetil škof Anton Martin Slomšek. Na prvih dveh kupolah je okoli Marijinega venčanja v petih slikah uprizorjen nastanek božje poti. Tretja kupola ima slike Marijinega oznanjenja, Vnebovzetja in Brezmadežnega spočetja. Cerkev je zgrajena v novorenesančnem slogu in ima dva mogočna zvonika. Na oltarju je slika Marije Zvezde, delo ljubljanskega slikarja Kiinla. Okrog nje so štirje baročni kipi, spomin na prejšnjo božjepotno cerkev. Posebna znamenitost je Marijin kip z Jezusom, ki je bil izdelan v 16. stoletju, ko je nastala božja pot.

Slika 3: Cerkev Marije Zvezde v Novi Štifti

Slika 4: Notranjost cerkve Marije Zvezde

Zgodovina cerkve Marije Zvezde je povezana z zanimivimi pripovedkami. Po čudežnih ozdravitvah je bila na Metuljskem griču zgrajena cerkev Mariji v čast.

O nastanku romarske poti v Novi Štifti pričata naslednji zgodbi.

Na Metuljskem griču, kjer po zaslugi faranov danes stoji farna cerkev, je sredi 16. stoletja rasel gozd. Na tem povsem nepomembnem in vsakdanjem kraju so se začele dogajati ljudem komaj dojemljive stvari. Svetniška podoba Matere Božje se je prikazala mutasti deklici, ki je pasla ovce svojih staršev. Prosila jo je, če lahko dobi ovčko. Deklica je začudena odgovorila, da mora za dovoljenje prositi očeta in mater. Dovolila sta ji in deklica je čudežno ozdravela, tako da je spregovorila.

Zaradi tega in še drugih čudežev so ljudje na mestu prikazovanj zgradili kapelico. Na binkošno nedeljo leta 1559 je bila v njej prvič maša. Izročilo pravi, da se je med mašo nad kapelico na jasnem nebu prikazal oblak in nad njim svetla zvezda. Ljudje so to razumeli kot jasno znamenje, po katerem je božjepotno svetišče posvečeno Mariji Zvezdi.

Drugi zgodba pa pravi, da je leta 1561 ljubljanski škof Peter Seebach pisal papežu Piju IV. o nenavadnih dogodkih na Metuljskem griču. V resnici je bil škof do Marijinega prikazovanja do tedaj precej zadržan, zato se je na vse mogoče načine izogibal izpolniti voljo ljudi, ki so želeli na griču sezidati cerkev v čast Materi Božji. Tega leta pa je škof dobil očitno znamenje, da je prisluhnil ljudem in jim izpolnil željo.

Škofu so preko noči noge in stegna tako otekli in ga začeli boleti, da je bil cel teden kot hrom. Tedaj so ga njegovi podaniki posadili na konja in ga v soboto pred binkošno nedeljo pospremili na omenjeni grič, kjer je bila zbrana precejšnja množica vernikov. Škof je zaradi bolečin s težavo nagovoril romarje in jih povprašal, kje so se prikazovali plameni. Odgovorili so mu, da prav na mestu, kjer stoji njegov konj, ki se je prav tisti hip zakopal. Cerkveni dostojanstvenik se je s pomočjo spremljevalca spustil s konja, opravil pete litanije in pri priči popolnoma ozdravel. Bil je rešen dvomov in hvaležen za naglo in popolno ozdravitev. Začeli so graditi novo svetišče in po treh letih so blagoslovili cerkev. Škof Peter Seebach je prosil rimskega papeža tudi za popolne odpustke za številne romarje, ki so prihajali k novoštiftni Mariji. Zgodba pravi, da je škof naštel še več čudežev, ki so se zgodili na priprošnjo Matere Marije in s tem pritegnil številne romarje od blizu in daleč.

Tako so v Novo Štifo začeli prihajati romarji iz vseh slovenskih pokrajin pa tudi iz Hrvaške. Do današnjih dni se je ohranila tradicija Zagorjanov, ki prihajajo v Novo Štifo že več kot 200 let. Iz roda v rod se prenaša pobožnost, povezana s tradicijo prijateljevanja z domačini. Največji romarski shod pa je vsako leto na praznik Marijinega vnebovzetja.

2.1.5 VODA 902

Polnilnica Vode 902 se nahaja na vrhu prelaza Črnivec na 902 metrih nadmorske višine v neokrnjeni naravi Kamniško-Savinjskih Alp. Od tod tudi ime Voda 902.

Voda 902 izvira iz hriba vulkanskega izvora, kjer kamnine niso vodotopne, zaradi česar ima nizko prevodnost in spada med zelo lahke vode. Prevodnost vode, ki je sicer merilo za čistost vode, je eden glavnih parametrov, ki določajo kvaliteto vode. Voda z nizko prevodnostjo v našem telesu mnogo bolje in lažje opravlja vlogo transporta snovi, kar je primarna naloga vode v našem telesu. Kljub temu da nima visoke vsebnosti mineralov, njena pH vrednost znaša med 7,0 in 7,5.

Najboljše ideje pridejo po naključju. Tako je bilo tudi z Vodo 902.

Lastnik polnilnice, g. Matevž Zavolovšek, je za potrebe odprtja gostilne na Črncu opravil analizo vode, ki je pokazala, da je voda zelo kakovostna. Tako je sedaj poleg gostilne na vrhu Črncu tudi sodobna ekološka polnilnica vode, kjer lahko napolnijo 6000 plastenk vode na uro. Postali so vodilni slovenski ponudnik promocijske vode. To pomeni, da naročniku pripravijo plastenke z vodo z etiketami in logotipom naročnika. Svojo vizijo širijo tudi na tuje trge.

Poleg naravne izvirske vode imajo v svoji ponudbi tudi vode z okusi. Voda 902 z okusom bezga je edina voda v Sloveniji, ki je prejela naziv šampion kakovosti AGRA 2015.

Slika 5: Polnilnica vode 902

Voda 902 svojo vizijo uspešno širi tudi na tuje trge, tudi v države izven EU. Tako se lahko pohvalijo z rednimi naročniki z vsega sveta.

Slika 6: Voda 902 z okusi

V podjetju Voda 902 se zavedajo, da ne želijo biti le povprečno podjetje, zato nenehno raziskujejo in iščejo nove poti. Želijo navdušiti s pogumom in inovativnostjo. Ponujajo trženje, ki je prilagojeno kupcu. Ena izmed takih potez je tudi možnost, da lahko vodo s Črničca ponudite pod svojo blagovno znamko. Na ta način si lahko z vam najljubšim okusom zagotovite zdravo in inovativno promocijo podjetja.

Naravno slovensko vodo, črpano neposredno iz neokrnjene narave Kamniško–Savinjskih Alp, lahko torej opremito z logotipom vašega podjetja. Naročite lahko že samo 360 plastenk s poljubno barvno zamislijo etikete in zamaška.

To zadnjo možnost smo izkoristili tudi mi, da smo pripravili svojo šolsko vodo.

2.1.6 ŽEGNANI STUDENEC V GORNJEM GRADU

Žegnani studenec leži v Gornjem Gradu, ki je majhen kraj v Zadrebški dolini. Gornji Grad ima veliko vodnih virov, eden od najbolj znanih pa je Žegnani studenec. Studenec je poseben zaradi zelo čiste vode. Zgodbe o tem studencu potrjujejo, da je studenec zelo star in da so ga zaradi njegove bistre vode poznali že od nekdaj.

ZGODBA O NASTANKU ŽEGNANEGA STUDENCA

Zgodba se je dogajala v času, ko še ni bilo avtomobilov in so ljudje uporabljali vlečne konje.

Ko so konji postali žejni, so brez priganjanja lastnikov odšli prav k temu studencu. Tisti čas se ta studenec ni veliko uporabljal. Zanimivo je, da so se med vsemi vodnimi viri v Gornjem Gradu živali odločile zanj. Takratni prebivalci so začeli bolj uporabljati studenec in so celo poklicali duhovnika, da ga je poškopil z žegnano vodo. Od takrat naprej se imenuje Žegnani studenec, ki pa se po toliko letih še vedno uporablja.

2.1.7 SRNJAKOVE KOTLE

Srnjakove kotle so nenavaden, starinski in težko obvladljiv svet. Čudežno žuborenje kristalne studenčnice se pretaka iz tolmana v tolmun pod prepadnimi skalnimi previsi, z mahom in lišaji porasle kamnite stene dajejo občutek utesnjene prostranosti. Sleherni kamenček skriva v svojem ledenem srcu tisočletno zgodbo.

Redka noga je stopila v ta svet – dom povodnega moža sredi pragozdne nedotakljivosti. Voda se po kotanjskem žlebiču zliva v jezerce. Nad tem je še eno, nekoliko manjše. Sončni žarki komajda zmorejo prebiti čuvanost kraljestva, v katerem je prostora le za dva – povodnega moža in Srnjaka.

Nad domovanjem povodnega moža se tolmun razcepi v dva dela. Desni krak se elegantno ovije okrog skale in se v zadnjem tolmunu dvigne v neprehoden slap in gladko steno, leva polovica pa začenja svoje radovedno prelivanje nekje globoko v Srnjakovi posesti.

Pravijo, da so Srnjakove kotle nastajale skupaj z ostalim Stvarstvom.

Srnjak je menda povodnemu možu dal ime, imenoval ga je Tolmunko. Od kod je prišel in komu je bil pokoren, tega nihče ne ve z gotovostjo. Menda se je v predprejšnjem stoletju ravno v dneh, ko je velika voda utopila pobožne romarje v Novi Štifti, pojavil v teh krajih in za vedno poniknil v Srnjakovih tolmunih. Prav lahko, da je njegov prvotni dom Hudičev graben nad Kovačevo domačijo. Podobnost skalnih previsov in solzne studenčnice med obema je naravnost fantastična.

Menda si je povodni mož v prvih dneh bivanja v Srnjaku zaželel tudi ženske družbe. V silni zagledanosti je ugrabil mlado dekle in si jo pripeljal za družico. Zalo, komaj dvajset let staro dekle čudnega svata ni moglo ljubiti. Ljubezen je bila zanj vse kaj drugega kot poslušanje nadnaravnega besedičenja povodnega moža. Ves čas je iskala priložnost, da bi pobegnila. In res se je povodni mož, utrujen od svatovanja, zleknil po sivi skalni pečini. Dekle je izkoristilo priložnost in se izmuznilo iz mračnega kraljestva. Nesojena nevesta povodnega moža se je srečno vrnila domov in se čez nekaj let omožila. Presenetljivo, njen zakon ni bil srečen. Misli so ji kar naprej bežale v tolmane k povodnemu možu. V času bivanja se je pojem večnosti približal skoraj na doseg roke. Ne glede na razlike med njima je povodni mož z uporabo uma presegel lastni čutni svet.

POZITIVNI UČINKI HLADNIH KOPELI

Wim Hof je eden prvih, ki je začel uporabljati teorijo o kopanju v hladni vodi. Pravijo mu tudi superjunak modernega časa. Njegovi fizični uspehi so neverjetni. 26-krat se je vpisal v Guinnessovo knjigo rekordov, med drugim tudi zato, ker je goro Kilimanjaro preplezal v kratkih hlačah v pičlih dveh dneh. Velik del njegove fizične pripravljenosti pripisuje hladnim prham (on se tudi kopa v kopeli z ledenimi kockami).

Ledene kopeli med profesionalnimi športniki niso nič novega. Vedno več pa je tudi ljudi, ki se ne ukvarjajo s športom, a izvajajo ta " ritual ".

Pozitivni učinki hladnih kopeli se kažejo na naslednjih področjih:

- Izboljšajo cirkulacijo. Ko telo šokiramo z veliko temperaturno spremembo, zelo vplivamo na kardiovaskularni sistem (delovanje obtočil). To je za človeka dobro. Pritok krvi v

organe je tako hitrejši, cirkulacija je pospešena. To naj bi bilo dobro za zdravje srca in zmanjšanje krvnega tlaka. Kisik gre hitreje v tkiva, kar dobro vpliva na naš imunski sistem.

- Zmanjšujejo stres. Ko se tuširamo s hladno vodo, je to pozitiven stres za telo, ki gre v proces, ki se mu v angleščini reče "hardening". Zaradi tega začne telo vedno bolje obvladovati stres, tako fizični kot psihični.
- Bolj smo osredotočeni. Zaradi mraza moramo dihati počasneje (dihalne vaje so tu zelo pomembne), zato se zmanjša nivo ogljikovega dioksida v telesu, kar dobro vpliva na koncentracijo.
- Krepijo imunski sistem. Znanstveniki so ugotovili, da mrzli tuši pozitivno vplivajo na proizvodnjo belih krvničk, ki nas ščitijo pred boleznimi. Znanstveniki verjamejo, da se to zgodi zaradi hitrejše presnove, ki stimulira imunski sistem.
- Koža je lepša in mladostnejša. Dejstvo je, da ima zaradi boljše cirkulacije koža čudovit zdrav videz. Hladna voda vpliva na ekceme, staranje in druge kožne neprijetnosti.

2.1.8 LOKALNI PRIDELOVALCI HRANE

V našem okolju, kjer so naravne danosti najbolj naklonjene kmetijstvu, imamo kar nekaj kmetij, ki se ukvarjajo z dopolnilnimi dejavnostmi. Najpogostejše so to: nudenje bivanja na kmetiji, proizvodnja mlečnih izdelkov (siri, jogurti), proizvodnja medu in medenih izdelkov, proizvodnja suhomesnih izdelkov (savinjski želodec, salame), peka domačega kruha in drugo.

S temi dejavnostmi se ukvarjajo: kmetija Toman, kmetija Tonk in kmetija Petek. Vsi ti pridelovalci lokalne hrane sodelujejo tudi s šolo.

2.2 ANKETE, INTERVJUJI IN ZGODBE LJUDI

Odločili smo se, da na začetku naredimo anketo, v kateri bomo povprašali naše krajanke o poznavanju vodnih virov in stanju voda in vodne oskrbe v naši občini. V uvodu smo zapisali, da delamo anketo za projekt Turizmu pomaga lastna glava in da ima letošnja tema naslov Voda in zdravilni turizem.

Povprašali smo jih, kako razmišljajo o varčevanju s čisto vodo. Na koncu smo zastavili za nas najpomembnejše vprašanje, saj smo želeli pridobiti njihove ideje o tem, kako bi izkoristili vodo in vodne vire v našem okolju v turistične namene.

V anketni vprašalnik (Priloga 1) smo vključili 6 vprašanj odprtega tipa, saj so nas zanimala predvsem mnenja ljudi in nismo imeli namena zbirati nekih statističnih podatkov. Anketirali smo 15 občanov, večjega števila zaradi ukrepov, povezanih s covidom, nismo uspeli vključiti.

2.2.1 POVZETEK ANKETE

Anketo smo analizirali in zapisali povzetek.

Ljudje so nam na prvo vprašanje odgovorili, da v domačem kraju poznajo razne vodne vire, kot so na primer: zajetje »Pajšner«, izvir Drete Črnivec, potok Suha, Žegnani studenec, Šokatnica Dreta, zajetje »Bevčnik«, Žrela, Kanolščica, Kropa, Rogačnica, zajetje Zgornji Dol in manjši vodni izvir izpod Menine.

Na drugo zastavljeno vprašanje so nam povedali, da so z oskrbo vode v Gornjem Gradu le srednje zadovoljni. Nekateri so z oskrbo zadovoljni, s kvaliteto pa ne, saj pravijo, da voda smrdi, je klorirana in umazana.

Na vprašanje, kako bi lahko oskrbo vode izboljšali, so nam odgovorili zelo različno. Večina jih pravi, da bi morali zamenjati cevi, ki so že zelo stare. Predlogi so bili še naslednji: da bi vodo

filtrirali, da bi oskrbo izboljšali z večjo pretočnostjo cevovodov, da bi izkoristili nove vodne vire in manj klorirali.

Sledilo je četrto vprašanje o neoporečnosti naše vode. Tudi tukaj so opozarjali, da je voda zelo umazana, še posebej, kadar je dež, saj je takrat zelo rjava, postane kalna, smrdi in jo morajo prekuhavati. Drugim se je zdela neoporečnost naše vode v redu in dobra.

Zanimalo nas je tudi, kaj sami naredijo, da zmanjšajo porabo vode. Odgovori so bili: da se ne umivajo tako dolgo, da pri tuširanju in umivanju zob zapirajo vodo, da vrt in rože precej zalivajo z deževnico, da ob uporabi vestno zapirajo pipo, da voda ne teče v nedogled, je ne tratijo brez namena, čim manj odpirajo pipe po nepotrebnem, ne perejo avtomobilov, ampak jih perejo v avtopralnicah, varčujejo pri pomivanju posode. Nekateri pa pravijo, da ne naredijo nič.

Zadnje vprašanje je bilo, če imajo kakšne ideje, kako bi lahko v Gornjem Gradu izkoristili vodo in vodne vire v turistične namene. Največ idej je bilo za velnes, bazen in toplice, kopališče na reki Dreti in jezu, seveda pod pogojem, če bi bila voda čista. Drugače pa so bile ideje tudi zelo izvirne, kot na primer: ribolov na reki Dreti in njenih pritokih, sprehod v Srnjakove kotle, naravna kopališča, ureditev glamping naselja v čudoviti naravi ob kakšnem vodotoku. Vse te ideje so povezane z denarjem in s povezovanjem vse skupnosti. Vidijo tudi možnost, da se razmišlja o iskanju termalne vode.

2.2.2 POVZETEK POGOVORA Z ŽANOM ZAVOLOVŠKOM

Žan Zavolovšek je kot učenec naše šole večkrat sodeloval na festivalu Turizmu pomaga lastna glava in prejel tudi zlato priznanje. Zdaj deluje v domačem družinskem podjetju Voda 902, s katerim večkrat sodelujemo. V lanskem letu smo z njihovo pomočjo naredili naš proizvod Modra voda, ki smo ga letos spet vključili. Kot smo argumentirali v nalogi, Modro vodo že prodajajo v gostišču.

Žan nam je v intervjuju povedal, da je odkritje izvira vode povezano z začetkom gradnje gostišča. Ko so za pridobitev dokumentacije za gradnjo dali v analizo vodo, so bili rezultati čistosti vode izredni. Čistost vode se meri s prevodnostjo in v laboratoriju za Nacionalno zdravje Celje so določili, da spada voda na Črnicu v sam vrh najčistejših voda na svetu, saj ima zelo nizko prevodnost.

Na začetku je bil najtežji preboj na trg, nato pa vzpostaviti kvaliteten končni produkt, saj niso imeli veliko znanja za zagon take dejavnosti.

Največ vode danes prodajo končnim strankam, kot so razne firme, šole, dogodki itd. Stranke si lahko izberejo tudi svoj logotip. Največ vode prodajo trgovskim verigam, kot so: Jager, Mercator, Davidov hram, Kea, Žito ...

Izmed držav največ vode prodajo v Sloveniji, nato na Hrvaškem, v Italiji, Avstriji, nekaj malega pa izvozijo tudi na Poljsko, Češko, Dansko, Kitajsko, v Nemčijo in Dubaj. Prodaja vode se razlikuje glede na letne čase, poleti prodajo okrog 120.000 steklenic na teden, pozimi pa se količina prepolovi.

Zanimalo nas je, kako poteka črpanje vode. Žan nam je povedal, da voda priteče iz izvira, zato črpanje ni potrebno, je pa izvir zajezen v zajetje in nato speljan po ceveh do polnilnice. Ko voda priteče v polnilnico, gre najprej skozi filtre in nato na polnilno linijo. Tu se najprej operejo plastenke, nato se voda natoči in zamaši. Na koncu gredo plastenke ali steklenice skozi etiketirni stoj in potem v pakirni stroj, ki naredi zavitek. Kapaciteta polnjenja je 6000 plastenk po 0,5 l in 2500 po 1,5 l.

Odzvali so se tudi na povpraševanje vode z okusom. Ko so pričeli s polnjenjem okusov, so želeli biti čim bolj različni od drugih proizvajalcev, zato so se najprej odločili za dva domača okusa, bezeg in breskev, ter za eksotični pomarančo in limono. Nato so po kakšnih dveh letih dodali še jabolko in jagodo. Zaradi želja strank po ledenem čaju so začeli delati še tega. Pomembno je tudi, da so obliko plastenke zaščitili, steklenice pa so univerzalne.

Seveda nas je kot mlade turiste zanimalo tudi, v čem vidijo turistični potencial Vode 902, in Žan nam je povedal, da bi jo lahko na več načinov tržili turistom, kot npr. s kakšnimi zgodbami ali dodatki, ki pripomorejo k boljšemu zdravju. Pohvalil je našo lansko idejo o Modri vodi z eliksirjem medu, vendar bi bilo za proizvodnjo le-te treba pridobiti še kar nekaj dovoljenj.

Na koncu nam je povedal, da bi naša občina po njegovem mnenju lahko njihovo vodo bolj izkoristila za razne promocije.

2.3 PRIPRAVA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.3.1 KAKO DO IDEJE TURISTIČNEGA PROIZVODA?

Tema letošnje naloge se nam je zdela zelo zanimiva, saj vemo, da je voda zelo pomembna v našem življenju. V našem kraju smo zaenkrat lahko zadovoljni z vodnimi viri. Le kako naj to vključimo v našo nalogo, kakšne dejavnosti bi lahko na to temo razvijali v našem kraju? Po eni strani smo imeli veliko idej, po drugi strani pa se nam je zdelo marsikaj preveč, da bi lahko imeli v našem kraju. Počasi so se izoblikovali letošnji cilji naloge.

Naši cilji so bili naslednji:

1. Pripraviti turistični proizvod na temo vode, ki bi odražal tradicije našega kraja.
2. Vključiti obstoječe turistične dejavnosti, lokale.
3. Poiskati kakšen lokalni proizvod, ki je že uveljavljen, in ga vključiti v trženje.
4. Povezati se s čim več društvi, obrtniki, zavodi in občani našega kraja.
5. Vključiti čim več učencev naše šole v sodelovanje pri iskanju idej.

Želimo, da obiskovalci Gornjega Grada uživajo v neokrnjeni naravi, da tu najdejo mir in sprostitev, ki sta osnovi za dobro počutje in zdravje.

Ugotovili smo:

- Imamo čisto neokrnjeno naravo.
- Imamo gozdove z vsem bogastvom (gobe, drevesa, gozdni sadeži, razne rastline, ki rastejo v gozdu, živali, ki tu živijo).
- Imamo velik potencial čiste vode – reke, potoki.
- Imamo čisto vodo, eno najboljših v Sloveniji, mogoče tudi na svetu. To je Voda 902.
- Veliko ljudi se ukvarja s pridelavo domačih izdelkov iz mesa, mleka, medu, zelišč ...
- Veliko ljudi uporablja predvsem domače surovine in domače pridelke za vsakodnevno prehrano.

Naše ideje na podlagi upoštevanja možnosti in tradicije našega kraja:

a) Lahko bi uporabili:

- Gornji Grad je kot občina članica Evropske klimatske zveze.
- Gornji Grad je bil v preteklosti znan kot turistični kraj prav na podlagi čistega zraka in odlične domače hrane.
- Voda 902 je že uveljavljen produkt, v lanskem letu pa smo iz tega naredili svojo, kot smo jo poimenovali šolsko Modro vodo.

b) Lahko bi naredili:

- Načrt za terme v Gornjem Gradu.
- Razvili ideje za ribolovni turizem.
- Pripravili turistični produkt Vodne poti po občini Gornji Grad.
- Izdelali ponudbo gozdnih kopeli.
- Predlagali ideje za »glamping« turizem v Gornjem Gradu.
- Pripravili program za kopanje v mrzlih »Srnjakovih kotlih«.

2.3.2 POT – ZGODBA IZBIRE TURISTIČNEGA PROIZVODA

Vsak teden imamo turistični krožek, ki poteka kot dejavnost v razširjenem programu. Skupaj smo ugotavljali, katere naravne danosti našega okolja bi lahko uporabili. Pogovarjali smo se o tem, katere tradicije kraja bi lahko izkoristili in kakšen turistični produkt bi naredili v okviru letošnje naloge. Veselili smo se izmenjavanja idej, dopolnjevanja drug drugega in se naučili veliko novega. Veseli smo bili timskega sodelovanja, kajti le skupno delo nam bo dalo pravi rezultat.

Najprej smo ugotovili, da lahko za letošnjo temo uporabimo »del lanskega turističnega proizvoda« – to je našo Modro vodo, ki smo ji lani dodali še med. Da se spomnimo ...

Zakaj MODRA VODA?

- Ker smo tudi našo dejavnost poimenovali Modre urice.
- Ker so naše ideje modre.
- Ker smo usmerjeni v trajnostni razvoj našega »modrega planeta«.
- Ker modrost pomeni, da nekaj znaš.
- Ker je voda videti modra, čeprav je brezbarvna.
- Ker nam modrosti manjka in jo bomo mogoče dobili tudi s pitjem čiste vode.

Ali si predstavljate, da lahko danes dobite v lokalih v naši občini postreženo čisto, najboljšo slovensko vodo z dodatkom medu ali pa brez njega?

Slika 13: Modra voda brez ali z eliksirjem medu

Modra voda je bila z dodatkom medu v lanskem letu naš turistični proizvod skupaj s ponudbo menija iz lokalno pridelane hrane.

V letošnjem letu smo ta proizvod ohranili, saj se lepo dopolnjuje z našo letošnjo nalogo. Čista kvalitetna voda, ki jo polnijo v polnilnici Voda 902, je zagotovo naš paradni konj. In nenazadnje – v nekaterih lokalih v Gornjem Gradu jo že prodajajo.

Ugotovili smo, da imamo v kraju velik potencial čiste vode in neokrnjene narave, zato smo se odločili za ponudbo poti ob vodi in kopanja v mrzli vodi.

Ugotovili smo, da je težje realizirati Modro vodo z dodatkom medu, ker je dodajanje medu zahtevnejši proces. Med drugim smo izvedeli tudi, da bi morali pridobiti številna soglasja za široko uporabo, zato smo tržili predvsem Modro vodo.

2.3.3 PRIPRAVA TURISTIČNEGA PROIZVODA

Med predelovanjem naših idej se je počasi izoblikovala ideja, da bi tudi letos uporabili že uveljavljeni turistični proizvod – to je našo Modro vodo. Kot nov turistični proizvod pa bi tržili dve gornjegrajski turistični poti ob vodi. En proizvod smo poimenovali Gornjegrajska poezija zdravja, drugega pa Skrivnostni svet Srnjakovih kotel. Proizvoda bosta povezovala različno ponudbo, izhajajoč iz potenciala čiste vode, naših večjih in manjših vodotokov, obširnih gozdov in tradicionalnih zgodb o zdravilnih učinkih, ki so jih že v preteklosti poznali na našem področju. V uvodnem delu smo že predstavili teoretična izhodišča in opis točk, ki jih bomo vključili.

Gre za dve poti, ki bosta povezovali znamenitosti našega kraja s poudarkom na zdravju. Oba turistična proizvoda bomo tržili s pomočjo zloženek, ki jih bomo imeli v turistični pisarni. Na njih bodo QR kode, s pomočjo katerih bodo lahko obiskovalci podrobneje spoznali točke na poti.

Na izhodiščih bomo postavili table, kjer bodo lahko turisti s pomočjo QR kod pridobili podatke o točki ter o nadaljnji poti.

Začeli bi v Gornjem Gradu, kjer bi obiskovalci na turistični točki pridobili osnovne napotke za turistično vodno pot. Tu bi turistom na kratko predstavili prednosti obiska našega kraja s poudarkom na zdravilnih učinkih bivanja pri nas.

Kratka predstavitev bo temeljila na naslednjih izhodiščih:

- Imamo neokrnjeno naravo za sprehode, kjer se lahko sprostite in naužijete miru.
- Imamo bogato zgodovino (cerkev sv. Mohorja in Fortunata, sedež ljubljanske nadškofije, nekdanj benediktinski samostan ...).
- Imamo zelo znano romarsko središče v Novi Štifi, kjer so v preteklosti že ugotavljali tudi zdravilne učinke – točka na poti.
- Imamo eno najboljših voda na svetu – Vodo 902.
- Imamo čisti zrak, saj je občina članica Evropske klimatske zveze.
- Imamo možnosti kopanja v čisti in mrzli vodi sredi neokrnjene narave.

Potem bi na kratko predstavili točke na poteh:

- Žegnani studenec v Gornjem Gradu
- Metuljski grič in cerkev Marije Zvezde v Novi Štifi
- Črnivec 902 – izvir Drete – Voda 902
- Srnjakove Kotle v Šokatu

POTEK POTI:

Najprej bi obiskovalci na vstopni točki dobili informacije o poteku poti od turističnega delavca ali pa na zloženki preko QR kode.

Osnovne informacije o poteku poti bi lahko pridobili tudi na spletni strani občine, turističnega društva, planinskega društva, župnišča itd.

1. Pot Gornjegrajska poezija zdravja se začne pri »Žegnanem studencu« v Gornjem Gradu, kjer si obiskovalec lahko natoči čisto vodo za na pot.
Pot vodi ob reki Dreti, po gozdu, obrobju travnikov, deloma po cesti do Metuljskega griča, na katerem stoji cerkev v Novi Štifi. Tu se popotnik seznani z legendo o ozdravitvah na Metuljskem griču. Po želji sledi obisk cerkve.

Sledi pot na Črnivec – spet ob reki Dreti, po gozdnih poteh in obrobju travnikov. Na Črnivcu popotnika pričaka ponudba domačih dobrot v Gostišču 902. Spozna polnilnico Vode 902.

2. Pot v Srnjakove kotle. Pot vodi po dolini Šokat do konca, kjer se nahajajo Srnjakove kotle. Tukaj je možnost kopanja v tolmunih z mrzlo vodo in poslušanje tišine, ki jo moti le žuborenje vode.

Seveda sama ideja poti še ni dovolj. Znašli smo se pred nalogo, kako organizirati izvedbo in izvesti promocijo letošnjih turističnih proizvodov, kako proizvod finančno ovrednotiti in postaviti razumno ceno.

Veliko smo prebrali o trendih sodobnega turizma:

- da se danes cenijo bolj enostavne, pa vendar prvinske ponudbe;
- da je danes za turistično ponudbo dovolj čisti zrak in čista voda;
- da je danes pomembno imeti neokrnjene gozdove;
- da si sodobni turist želi miru in počitka.

Vse to smo vključili v naš novi turistični proizvod.

Kaj smo še morali pripraviti za pot Gornjegrajska poezija zdravja?

- Na občini smo se dogovorili, da se bodo v turistični pisarni pripravili za podajanje informacij o tej poti.
- V Gostišču 902 na Črnivcu smo se dogovorili za »Krožnik domačih dobrot« in njegovo ceno. Ta bo 25 evrov. V ta »krožnik« so vključene naslednje dobrrote: domači kruh, domači siri z različnimi okusi, savinjski želodec, domači jogurt, jabolčnik in Modra voda.
- Z g. župnikom v Novi Štifi smo se dogovorili, da bo obiskovalcem pokazal cerkev in posredoval željene informacije.
- Prevoz s Črnavca nazaj v Gornji Grad bo prevzela Komunala Gornji Grad. Cena prevoza bo 3 evre na posameznika, za otroke pa bo prevoz brezplačen.

Kaj smo še morali pripraviti za pot v Srnjakove kotle?

- Na občini smo se dogovorili, da se bodo v turistični pisarni pripravili za podajanje informacij o tej poti.
- Z lastnikom Srnjaka smo se dogovorili, da lahko ponujamo kopanje v tolmunih. Vendar so glede tega omejitve, saj lastnik ne želi, da bi tja množično prihajali obiskovalci. Ker pa bomo pobirali »vstopnino«, se je strinjal z omejenim obiskom. Dogovorili smo se, da bi od vsakega obiska dobil 3 evre.
- Na kmetiji Petek smo se dogovorili, da pripravijo malico za na pot v Srnjak. Cena za malico (črn kruh in domač sir bo 10 evrov).

TURISTIČNI PROIZVOD 1

GORNJEGRAJSKA POEZIJA ZDRAVJA

POTEK PROGRAMA

8.00–9.00	Prihod v Gornji Grad.
9.00–9.30	Seznaiter s potjo in točkami na poti.
9.30–13.00	Pohod ob vodi, po gozdu.
13.00	»Krožnik domačih dobrot« na Črnivcu (prijava ob prihodu).
15.00	Odhod v Gornji Grad (po želji organiziran prevoz, prijava ob prihodu).

Finančna konstrukcija:

Krožnik domačih dobrot na Črnivcu = 25 evrov

Prevoz v Gornji Grad – 3 evre

Cena programa 25 ali 28 evrov

1. ŽEGNANI STUDENEC

Žegnani studenec leži v Gornjem Gradu, ki je majhen kraj v Zadrečki dolini. Gornji Grad ima veliko vodnih virov, eden od najbolj znanih pa je Žegnani studenec. Studenec je poseben zaradi zelo čiste vode. Zgodbe o tem studencu potrjujejo, da je studenec zelo star in da so ga zaradi njegove bistre vode poznali že od nekdaj.

ZGODBA O NASTANKU STUDENCA

Zgodba se je dogajala v času, ko še ni bilo avtomobilov in so ljudje uporabljali vlečne konje.

Ko so konji postali žejni, so brez priganjanja lastnikov odšli prav k temu studencu. Tisti čas se ta studenec ni veliko uporabljal. Zanimivo je, da so se med vsemi vodnimi viri v Gornjem Gradu živali odločile zanj. Takratni prebivalci so začeli bolj uporabljati studenec in so celo poklicali duhovnika, da ga je poškrpil z žegnano vodo. Od takrat naprej se imenuje Žegnani studenec, ki pa se po toliko letih še vedno uporablja.

Slika 7: Žegnani studenec v Gornjem Gradu

2. ZDRAVILNI METULJSKI GRIČ V NOVI ŠTIFTI

Metuljski grič je ime za področje v Novi Štifti, kjer danes stoji cerkev Marije Zvezde. Le-ta je bila zgrajena na Metuljskem griču po mnogih čudežnih ozdravitvah, o katerih pričajo različne zgodbe. Prav zaradi zgodb o čudežnih ozdravitvah je cerkev postala tudi romarsko središče. Največji romarski shod je vsako leto na praznik Marijinega vnebovzetja.

Leta 1561 je ljubljanski škof Peter Seebach pisal papežu Piju IV. o nenavadnih dogodkih na Metuljskem griču.

Škofu so preko noči noge in roke tako otekle in ga začele boleti, da je bil cel dan kot hrom. Tedaj so ga njegovi podaniki posadili na konja in ga v soboto pred binkoštno nedeljo pospremili na omenjeni grič, kjer je bila zbrana precejšna množica vernikov. Škof je zaradi bolečin s težavo nagovoril romarje in jih povprašal, kje so se prikazovali plameni. Odgovorili so mu, da prav na mestu, kjer stoji njegov konj, ki se je tisti hip zakopal. Cerkveni dostojanstvenik se je s pomočjo spremljevalca spustil s konja, opravil pete litanije in pri priči ozdravel. Bil je rešen dvomov in hvaležen za naglo in popolno ozdravitev. Začeli so graditi novo svetišče in po treh letih so blagoslovili cerkev. Škof Peter Seebach je prosil rimskega papeža tudi za popolne odpustke za številne romarje, ki so prihajali k novoštiftni Mariji. Zgodba pravi, da je škof naštel še več čudežev, ki so se zgodili na priprošnjo Matere Marije in s tem pritegnili številne romarje od blizu in daleč.

Slika 8: Cerkev Marije Zvezde

3. ČRNIVEC – VODA 902

Črnivec je že od nekdaj znan kot naravna pregrada med Kranjsko in Štajersko. Je gorski prelaz med Kašno planino in Menino planino. V zimskem času je nekdaj predstavljal oviro v prometnem pogledu. Ko so konec sedemdesetih let cesto asfaltirali, se je precej izboljšala tudi urejenost poti in možnost prehoda v zimskih razmerah.

V zavetju gozdov in neokrnjene narave, na nadmorski višini 902 m, se nahaja sodobno gostišče, ki ima restavracijo, zimsko-letni vrt, lepo urejene sobe z možnostjo prenočišča, polpenziona ali penziona. V sklopu gostišča je tudi piknik prostor in travnato igrišče za razne igre. Črnivec je pomembna kolesarska točka pa tudi izhodišče za mnoge pohodne poti: na Lepenatko, Kašno planino, Rogatec, Veliko planino, Menino in druge.

Najpomembnejša pa je danes vsekakor polnilnica svetovno znane vode Vode 902.

Slika 9: Cesta čez Črnivec

Slika 10: Gostišče 902 na Črnavcu

TURISTIČNI PROIZVOD 2

SKRIVNOSTNI SVET SRNJAKOVIH KOTEL

POTEK PROGRAMA:

SPREHOD V NEOKRNJENO NARAVO

KOPANJE V ČISTI MRZLI VODI

MALICA za na pot (črn kruh iz krušne peči, domači mladi sir, steklenička Modre vode)

Cena programa: 20 evrov

SRNJAKOVE KOTLE

Srnjakove kotle so nenavaden, starinski in težko obvladljiv svet. Čudežno žuborenje kristalne studenčnice se pretaka iz tolmana v tolmun pod prepadnimi skalnimi previsi, z mahom in lišaji porasle kamnite stene dajejo občutek utesnjene prostranosti. Sleherni kamenček skriva v

svojem ledenem srcu tisočletno zgodbo. Redka noga je stopila v ta svet – dom povodnega moža sredi pragozdne nedotakljivosti.

Srnjak je menda povodnemu možu dal ime, imenoval ga je Tolmunko. Od kod je prišel in komu je bil pokoren, tega nihče ne ve z gotovostjo.

Menda si je povodni mož v prvih dneh bivanja v Srnjaku zaželel tudi ženske družbe. V silni zagledanosti je ugrabil mlado dekle in si jo pripeljal za družico. Zalo, komaj dvajset let staro dekle čudnega svata ni moglo ljubiti. Ljubezen je bila zanjo vse kaj drugega kot poslušanje nadnaravnega besedičenja povodnega moža. Ves čas je iskala priložnost, da bi pobegnila. In res se je povodni mož, utrujen od svatovanja, zleknil po sivi skalni pečini. Dekle je izkoristilo priložnost in se izmuznilo iz mračnega kraljestva. Nesojena nevesta povodnega moža se je srečno vrnila domov in se čez nekaj let omožila. Presenetljivo, njen zakon ni bil srečen. Misli so ji kar naprej bežale v tolmane k povodnemu možu. V času bivanja se je pojem večnosti približal skoraj na doseg roke.

Ledene kopeli oz. kopanje v mrzli vodi danes niso nič novega, saj imajo mnogo zdravilnih učinkov:

- Izboljšajo cirkulacijo in dobro vplivajo na kardiovaskularni sistem.
- Zmanjšujejo stres – hladna voda spodbudi pozitiven stres, telo gre v proces, ki se mu v angleščini reče "hardening". Zaradi tega začne telo vedno bolj obvladovati stres, tako fizični kot psihični.
- Bolj smo osredotočeni – dihanje se upočasni, zato se zmanjša nivo CO₂ v telesu, kar dobro vpliva na koncentracijo.
- Krepijo imunski sistem, saj mrzla voda dokazano vpliva na proizvodnjo belih krvničk, ki nas ščitijo pred boleznimi.
- Koža je lepša in mladostnejša zaradi izboljšane cirkulacije.

Slika 11: Tolmuni v Srnjakovih kotlah

Za oba turistična proizvoda smo izdelali osnutek zloženek, ki sta v prilogi.

2.4 TRŽENJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

Naša ponudba:

Modra voda

Program Gornjegrajska poezija zdravja

Program Skrivnostni svet Srnjakovih kotel

Trženje na Črnicu v Gostišču 902

Na Črnicu, kjer je polnilnica Vode 902 in imajo tudi gostišče, smo se dogovorili, da bomo pogledali, kako teče trženje našega proizvoda Modre vode.

Dogovorili smo se, da bo pri njih ena izmed točk na poti Gornjegrajska poezija zdravja. Zunaj bo na vidnem mestu QR koda. Ko jo bodo obiskovalci s pomočjo mobilne naprave odprli, bodo pridobili informacije o Črnicu, Gostišču 902 in predvsem o odlični vodi. Pri njih se dobita zloženk, ki predstavljata naš turistični proizvod.

Slika 12: Gostje radi naročijo Modro vodo

Trženje v planinskem domu na Menini planini

Na Menini planini ima Planinsko društvo Gornji Grad svojo planinsko kočo. Tudi z njimi smo se dogovorili, da ponujajo Modro vodo. Ponudbo Modre vode z eliksirjem medu vključijo le občasno, saj je polnjenje epruvet z medom zahtevnejše opravilo. Ponudnik Planinsko društvo Gornji Grad nabavlja to vodo v polnilnici Voda 902.

Promovirajo zloženk in s tem tudi naša turistična proizvoda: Gornjegrajska poezija zdravja in Skrivnostni svet Srnjakovih kotel.

Slika 13: Planinski dom na Menini planini

Slika 14: Gostje so zelo zadovoljni s ponudbo Modre vode

2.5 OGLAŠEVANJE in PROMOCIJA TURISTIČNEGA PROIZVODA

2.5.1 PLAN OGLAŠEVANJA

Naredili smo plan oglaševanja našega turističnega proizvoda. Določena oglaševanja že potekajo, nekatera pa bomo uveljavili, ko bodo odpravljene omejitve zaradi zdravstvene krize.

1. Naša turistična proizvoda v obliki zloženke promovirajo v nekaterih lokalih, v pisarni Turističnega društva, na šoli, v Zavodu Mesto na vasi.
2. V gostišču na Črnicu ponujajo našo Modro vodo. Že lansko leto so pohvalili našo idejo in jo tudi uporabili.
3. Našo Modro vodo že celo šolsko leto uporabljamo na vseh prireditvah šole, športnih dnevih in pri drugih dejavnostih. Učenci so nanjo zelo ponosni.
4. Učenci Modro vodo promovirajo v svojem okolju.
5. Modro vodo ponudijo za svoje goste tudi na občini.
6. O letošnjem turističnem proizvodu Gornjegrajska poezija zdravja bodo preko spletne strani šole obveščeni vsi učenci.
7. Predstavili se bomo v lokalnem časopisu Savinjske novice.

Spletne strani:

- Facebook: <https://sl-si.facebook.com/pages/O%C5%A0-Frana-Kocbeka-Gornji-Grad/178016685611816>
- šolska spletna stran: <http://www.osgornjigrad.si/>
- spletna stran vrtca: <http://www.vrtec-gg.si/>
- spletna stran občine: <http://www.gornji-grad.si/>
- spletna stran Planinskega društva Gornji Grad: <http://www.pdgornjigrad.si/>
- [FB stran Turističnega društva Gornji Grad: turisticno.grad/](http://www.turisticno.grad/)

2.6 PREDSTAVITEV NA TURISTIČNI TRŽNICI

Predstavitev na turistični tržnici smo si zastavili tako, da bomo navduševali ljudi z letošnjimi turističnimi proizvodi, ki jih bomo obogatili s kakšno kulinarčno dobroto našega kraja. Podrobneje bomo predstavili našo ponudbo uživanja v neokrnjeni naravi, kjer se lahko obiskovalci sprostijo in poskrbijo za zdravje.

Na tržnici bomo imeli zloženke, s pomočjo katerih tržimo naša turistična proizvoda. Poti bomo predstavili v obliki plakatov ali videoposnetkov.

V ospredje bomo postavili Modro vodo, ki je ena najboljših voda za pitje v Sloveniji in tudi v širšem okolju.

Na poseben način, v obliki zgodbe, bomo z gledališko uprizoritvijo predstavili naša proizvoda, tj. Gornjegrajsko poezijo zdravja in Skrivnostni svet Srnjakovih kotel. Predstavitev bo temeljila na zgodbah, ki smo jih predstavili v nalogi.

Poskrbeli bomo za vizualno predstavitev in razvajali brbončice obiskovalcev.

3 ZAKLJUČEK

Na koncu je sledil pregled zastavljenih ciljev in opravljene poti. Zelo smo zadovoljni. Pripravili smo turistične proizvode, ki odražajo naravne potenciale našega kraja s poudarkom na čisti vodi in svežem zraku. Vključili smo prebivalce kraja in sodelovali z njimi pri oblikovanju ideje za turistične proizvode, ki temeljijo na vodni kapaciteti občine. Povezovali smo se z društvi v kraju in s pridelovalci hrane ter poslušali njihove izkušnje. K sodelovanju smo pritegnili učence celotne šole in jih navdušili za sodelovanje pri oblikovanju turističnih proizvodov. Pomembno se nam zdi, da utrjujemo »turistično miselnost«.

Letošnji nadgrajeni lanski turistični produkt Modro vodo že celo leto uporabljamo v šoli in jo promoviramo povsod v domačem in širšem okolju. Res je Modra voda postala naša "šolska voda". Za uporabo te vode smo že navdušili še druge deležnike v kraju: gostince, občino, društva, zavode, lokalne pridelovalce hrane. Verjamemo, da je ta naša ideja odlična za kraj, da se bo dala uporabiti kot neka promocija kraja, ko bodo stvari spet potekale »normalno«.

V procesu nastajanja naloge smo šli skozi različne faze. Najprej smo bili zelo navdušeni nad temo, potem nas je nekoliko prestrašilo šolanje na daljavo. Spraševali smo se, kako bomo zmogli. A smo se znašli, tako kot velja za marsikaj letos.

Na koncu ugotavljamo, da smo pridobili nova znanja, naučili smo se, kako se da marsikaj narediti tudi, če so na začetku stvari nejasne.

Nekateri člani naše skupine so se še utrdili v prepričanju, da bodo tudi sami delali kariero na področju kulinarike in gastronomije.

Pripeljali smo nalogo do konca. Naloga je takšna, kot smo si jo želeli. Glede predstavitve pa so naše predstave zaradi trenutnih negotovih razmer še malo nejasne.

4 VIRI IN LITERATURA

4.1 LITERATURA

- Mavrič, E. *Gornjegrajsko in njegov čas*. (1998). Gornji Grad: Občina Gornji Grad.
- Mavrič, E. *Med legendo in resnico*. (2000). Gornji Grad: Turistično društvo.

4.2 INTERNETNI VIRI

Voda 902 (b. d.). Pridobljeno iz <https://www.voda902.com/>, 8. 1. 2022.

Gostišče 902, pridobljeno s spleta, 13. 1. 2022: <https://dobregostilne.si/gostisce-gtc-902-crnivec#predstavitev>.

Wellness turizem Sebastjan Repnik, pridobljeno 3. 2. 2022.

http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Wellness_turizem_-Repnik.pdf

4.3 PRILOGE

Priloga 1: Anketa

Priloga 2: Zloženska Gornjegrajska poezija zdravja (osnutek)

Priloga 3: Zloženska Skrivnostni svet Srnjakovih kotel (osnutek)

Priloga 4: Povzetek